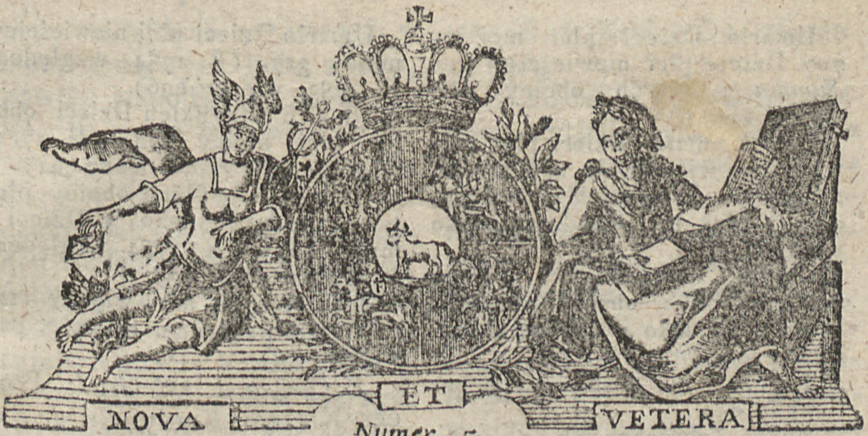

Numer 5.

GAZETA WARSZAWSKA

We Srzodę Dnia 18 Stycznia Roku 1786

Z Warſzawy d. 18. Stycznia.
Pamiątka doroczna Narodzenia Nayiaśnieyſzego Naſzego Pana, Rok 55. drogiego dla Oyczyzny życia ſwego zaczynaiącego, dnia wczorayſzego z zwykłą w tuteyſzey Stolicy Uroczyſtością, była obchodzona. Z tey radoſney okoliczności, w Kollegiacie tuteyſzey Wotywę miał Jmć Xiądz *Garnyſz* Biſkup *Chełmſki*, w przytomności Paſterza Naſzego J. Xiędza *Okęckiego* Biſkupa *Poznańſkiego* i *Warſzawſkiego* Kanclerza W. Kor: y innego licznego Państwa. Naſtąpiło potym *Te Deum laudamus* przy ſetnym z dział biciu.

Roku teraz zeſzłego 1785. w tuteyſzey Stolicy ochrzczono dzieci płci męſkiey 1735 Płci niewieściey 1668. *Summa* wſzyſtkich ochrzczonych 3403.

Więc ochrzczono ſynow, więcey niż córek 67.

Umarło Dorodnych męſczyzn 678. Dorodnych niewiaſt 501. *Summa* Dorodnych umarłych 1179.

Zaczym umarło Dorodnych męſczyzn więcey niż niewiaſt 177.

Umarło Dzieci płci męſkiey 707. Dzieci płci niewieściey 747. *Summa* umarłych oboiey płci Dzieci 1454

Przeto umarło Dzieci płci niewieściey, więcey niż męſkiey 40.

Summa wſzyſtkich umarłych, oboiey płci, tak Dorodnych, iako y Dzieci 2633.

Zatym, ochrzczonych więcey niż wſzyſtkich oboiey płci, tak Dorodnych, iako y Dzieci Umarłych 770.

Tegoż Roku, Zaślubionych par liczyſię 949.

Żydow ochrzczonych 10. *Żydowek* 7. *Summa* 17.

Znoſząc Rok zeſzły 1785. z zaprzeſzłym 1784. w tym oſtatnim Roku 1785. ochrzczono Dzieci płci męſkiey, mniey 164. (R. 1784. względem R. 1783. było mniey 97).

Ochrzczono Dzieci płci niewieściey mniey 216 (R. 1784. względem R. 1783. było więcey 146.)

Wſzyſtkich ochrzczonych oboiey płci Dzieci, mniey 380. (R. 1784. względem R. 1783 było więcey 49).

Umarło Dorodnych Męſzczyzn, w tym oſtatnim Roku, mniey 68. (R. 1784. względem R. 1783. mniey 63).

Umarło Dorodnych Niewiaſt, mniey 201. (R. 1784 względem R. 1783. więcey 157).

Umarło Dorodnych oboiey płci, mniey 269. (R. 1784. względem R. 1783. więcey 94)

Umarło Dzieci płci męſkiey, mniey 417. (R. 1784. względem R. 1783. więcey 245.).

Umarło Dzieci płci niewieściey mniey 327. (R. 1784. względem R. 1783. więcey 296).

Umarło wſzyſtkich Dzieci oboiey płci, mniey 744. (R. 1784. względem R. 1783 więcey 541).

Umarło wſzyſtkich oboiey płci tak Dorodnych, iako y Dzieci, mniey 1013. (R 1784. względem R. 1783. więcey 635).

Zaślubionych par, więcey 112. (R. 1784. względem R. 1783. par więcey 38).

Z Paryża d. 25. Grud: Proces Xiążęcia Kardynała *de Rohan*, idzie barzo leniwie, z przyczyny ucieczki JPana *de la Motte*, iako iednego z Aktorow w tey Tragiczney Filutow ſcenie, barzo do ninieyſzey Sprawy potrzebnego. Tym czaſem, po wydanym Dekrecie Parlamentowym *De priſe de corps*, nic pewnego nie mamy. To nawet nie pewno (lubo Nowiniarze dawniey rozſieli) że ten Dekret ieſt iuż komunikowany Xiążęciu Kardynałowi; zwłaſzcza, że ten Xiążę, w ſłabym zawſze zdrowiu zoſtaie, y dnia wczorayſzego barzo niebeśpieczną cierpiał gorączkę. Staranie też tak zacney iego Familii, nigdy nieuſtaie, aby ta plugawa Sprawa, z kryminalney w Cywilną była przemieniona. Tey przemiany wſzyſcy tu żądaią y ſpodziewaią ſię; gdyż to powſze-

chne wſzyſtkich rozumnych y nieuprzedzonych ludzi zdanie, zawſze iednoſtaynie utrzymuie ſię, że może być wina, y nie mała wina Kardynała, iż takie filuty y filutki do ſwey konfidencyi przypuſzczał; ale żaden rozſądny temu niewierzy, żeby do ich filuteryi wiadomie wpływał. Poſpolitym o tymże Xiążęciu Kardynale wieściom, nic nie można wierzyć; raz mówią, że będzie zaſłany do ſławnego *Benedyktyńſkiego* Opactwa *Chaiſe Dieu*; drugi raz, że proſi o klemencyą u Króla; dziś ieſt u nich doſkonale uſprawiedliwiony; iutro pewnie uczynią go znowu winnym &c.

Akademia *de Montauban*, na Rok przyſzły 1786. naznaczyła *Præmium* dla tego, ktoryby naylepiey wyłożył Wierſzem *Francuſkim*, pierwſzą Kſięgę Dzieła Wierſzem *Łacińſkim* napiſanego *O Ogrodach* przez ſławnego z Zakonu *Jezuickiego* Poetę Renata *Rapin*, R. 1687. d. 27. Października w *Paryżu* zmarłego. To *Præmium*, będzie dane d. 3. Maia, pomienionego przyſzłego R. 1786.

Z Bruxelli d. 24. Grudnia. Zawſze tu mówią o tym, że w mieſiącu Styczniu rozmaite Rady, w iednę Radę pod imieniem Rada Krolewſka, złączone będą.

Z Kolonii d. 29. Grud: Liſtem cyrkularnym, pod datą dnia 19. tego mieſiąca y tu nawet ieſt ogłoſzono, iż, ponieważ przez Ceſarſko-Królewſki reſkrypt pod dniem 12. Października, Juryzdykcya Papieſkiey Nuncyatury w *Niemczech* zoſtała ſkaſſowana, a Biſkupi do exekucyi ich Dyecezalnych Prerogatyw przywróceni ſą; przeto Xiąże Jmć Elektor *Kolońſki* wſzyſtkim Prałatom, Dziekanom Kapituł, Superiorom Zakonow &c. zakazał, na przyſzły czas w żadnym intereſie nie referować ſię do Nuncyatury *Kolońſkiey*, ani przyimować od niey żadnych Dekretow, ani rozkazow, ale we wſzyſtkim udawać ſię do Arcybiſkupiego ſądu.

Z Kopenhagi d. 31. Grud: W tych czaſach znaleziono tu pewnego młodego człowieka, w iednym barzo ciaſnym podziemnym lochu, który po więkſzey części nagi y w barzo nędznym y okropnym ſtanie od 3. lat albo więcey tam przebywał. Okoliczność do tak oſobliwego iego tam ukrycia ſię, y ſpoſob iakiego on używał do wyżywienia ſiebie przez

ten tak znaczny przeciąg czasu, ieſt niewiadomy dotąd. O czym dowiedzieć ſię, wſzelkich używaią środków.

Z Hamburga d. 4. Stycznia. Dnia 31. zeſzłego mieſiąca, Xiąże Jmć *Henryk* z *Potſdamu* przybył do *Berlina.*

Z Caſſel d. 26. Grud: Zołnierze, ktorzy w Reymentach wzroſtem dyſtyngwowali ſię, y brali za to *Culagi*, czyli przydatek do zwykłego traktamentu albo penſyi, maią ten *Culag* teraz odięty, y im ieſt ogłoſzono, ażeby w przeciągu 4. tygodni ogłoſili ſię, czy maią ſłużyć w Reymentach za zwykły żołd, czyli też życzą ſobie otrzymać abſzeyty.

Z Frankfurtu d. 27. Grud: W *Darmſtadt* wyſzedł Xiążęcy rozkaz, aby na przyſzły czas żaden z Kandydatów *Teologii*, do żadnych Urzędów Duchownych niebył przypuſzczany, któryby wprzód oczewiście nie dowiodł y nieukazał, iż nie ieſt *Farmazonem*, y że nawet do żadney ich nie należy ſekty.

Z Berlina dnia 31. Grud: W przeſzłym roku w *Berlinie* urodziło ſię oſob 4,932. a umarło 4,961. ; zatym 9. oſob więcey umarło, niż ſię urodziło. Zaślubionych ieſt par 865. W całym Króla Jmci *Pruſkiego* Państwie, liczą nowo zaślubionych 43,428. Nowo urodzonych 210,732. Umarłych 157,606., a zatym 53,126. więcey ſię oſob urodziło niż umarło.

Z Peterzburga d. 24. Grud: Dnia 5. tego mieſiąca obchodzona była u Dworu z wielką uroczyſtością Gala Imienin Imperatorowey Jeymci, a dnia 11. Feſt Orderu *S. Jędrzeia.*

Dnia 12. tego mieſiąca z okoliczności zaſzłey śmierci Xiężney Jeymci małżonki Xiążęcia Jmci Biſkupa *Lubeckiego* y Adminiſtratora w *Oldenburg*, wzięta ieſt u Dworu żałoba na dni 14.

Z Hamburga d. 2. Stycz: Zima w naſzych okolicach, bardzo ieſt tęga, y zawſze ſię iednoſtaynie utrzymuie.

Z Madrytu d. 29. Liſt: Przyieli naoſtatek *Algierczykowie* podane Propozycye Pokoiu od Kawalera *Eſpilly*, y Artykuły tegoż pokoiu iuż ſą podpiſane; z tym wſzyſtkim, nieprędzey ich naſtąpi Publikacya, aż póki *W. Sultan* niebędzie gwarantował. — W porcie *Kadyx*, miał być niedawno ſtraſzliwy pożar, o którym my ieſzcze nieodebraliśmy dokładney wiadomości.

Numer

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We Srzodę Dnia 18. Stycznia R. 1786.

Z Warszawy d. 18. Stycznia. W przeszły poniedziałek, *Departament Woyskowy* sprawował Uroczyste Exekwie w Kościele tuteyszym *JJ. XX. Kapucynow*, za duszę Konsyliarza swego Prezyduiącego Xiążęcia Jmci Augusta *Sułkowskiego* Woiewody *Poznańskiego*; gdzie po licznych *SS. Ofiarach* y *Wigiliach*, Mszą Wielką śpiewał Jmć Xiądz *Kossakowski* Biskup *Inflantski*, w przytomności Nayiaśnieyszego Pana y licznego Państwa, mianowicie do tegoż Departamentu wchodzącego; przy Assystencyi Reymentu *Raczyns:*

Xiąże Jmć *Massalski*, Szef Reymentu tegoż Imienia, przybywszy w przeszły piątek do tuteyszey Stolicy, nazaiutrz miał honor prezentować się Krolowi Jmci P. N. Mił.

Jmć Pan *Sobolewski* Starosta *Warszawski*, przy swym na toż Starostwo Wiezdzie y Ufundowaniu Juryzdykcyi, potwierdził Jmci Pana Felixa *Gorskiego* Chorążego Ziemi na Podstarostwo, a Jmci Pana Stefana *Zambrzyckiego* Cześnika Ziemi *Liwskiey* na Sędziego. Opisanie obszernieysze tego Uroczystego Wiazdu, znayduie się w Addytamencie przy dzisieyszey Gazecie.

Miecznikostwo Powiatu *Pilźnińskiego*, po śmierci J. P. *Dobrańskiego*, JP. Filipowi *Mikułowskiemu*; Chorąstwo Powiatu *Nowogrodzkiego* w Woiewodztwie *Czerniechowskim*, po śmierci JP. Stanisława *Orańskiego* JP. Franciszkowi *Prażmowskiemu* Podczaszemu *Czerniechowskiemu*; Podczastwo *Czerniechowskie* po nim, JP. Franciszkowi Xaweremu *Besiekierskiemu* Woyskiemu Większemu tegoż Woiewodztwa; Woystwo Wię-

kſze *Czerniechowſkie* po nim, JP. Ludwikowi *Cieſzkowſkiemu*, w tych dniach ſą konſerowane.

Z Wilna d. 9. Stycz: Od czterdzieſtu ſześciu lat, to ieſt od ſławney zimy Roku 1740. niedoznawaliśmy tak tęgich mrozow, iakich na początku teraznieyſzego Roku doświadczamy. Stopnie onych, wedle ſkali *Reaumura* na Thermometrach w obſerwatorium tuteyſzym JKMci notowane, idą porządkiem naſtępuiącym: (Dnia 1. Stycznia zrana Grad: 15 pogoda. (D. 2. zrana G. 16 pogoda). (D. 3. wieczorem G. 17. pogoda). (D. 4. z rana G: 21. niepogoda). (D. 5. z rana G. $18\frac{2}{3}$. niepogoda. Wieczorem G $19\frac{1}{2}$. pogoda. (D. 6. z rana G. 25. niepogoda. Po południu G. 21 pogoda. O połnocy G. 27. pogoda). (D. 7. z rana G: 29. i pół pogoda. Po południu G. $23\frac{1}{3}$. pogoda. O połnocy G 25 i poł pogoda) (D. 8. z rana G. 17. i poł niepogoda. Po południu G. $13\frac{1}{4}$. niepogoda Wieczorem G. 15. pogoda). (D. 9. z rana G. 15. pogoda). Te mrozy, utrzymuiąc nocne pogody, poſłużyły Aſtronomom naſzym do ciągłego obſerwowania nowey planety będącey teraz w opozycyi ze ſłońcem.

Z Włoch d. 17. Grud: Dnia 5. tego mieſiąca, odprawowała ſię z wielką uroczyſtością koronacya Doży *Genueńſkiego.*

Z Auſtryi d. 24. Grud: Słychać o pewney podroży, ktorą naſz Monarcha zamyśla odprawić, pomimo tego, iż Doktorowie mocno mu ią odradzaią.

Oznaczenie granic z Portą, aż do przyſzłey wioſny ieſt odłożone.

Z Paryża d. 26. Grud: W okolicach *de Clermont* w *Auvergne*, dnia 18. tego mieſiąca, znaczne dało ſię czuć trzęſienie ziemi. Także tam znowu było trzęſienie ziemi, takie właśnie, przez iakie dawniey *Lizbona*, a teraz *Kalabrya* ſpuſtoſzona zoſtała.

Z Hamburga d. 4. Stycz: Mówią o podróżach, które Ceſarz Jmć ma odprawić do *Neapolu*, a Król Jmć *Neapolitańſki* do *Madrytu.*

Z Amſterdamu d. 27. Grud: Miniſter *Francuſki* Margraff *de Verac*, przez kilka dni tu bawił, i z wielkiemi honorami był przyimowany.

Z Hagi d. 27. Grud: Na uregulowanie granic w *Flandryi*, nominowany zoſtał Generał *Dumoulin*; a na oznaczenie granic w Kraiu *Obermaas*, JP. *Panhuis.*

Ponieważ rozmaite Prowincye, ieſzcze deliberuią nad

podanym od Ministra *Pruskiego* skryptem, należy zatym czekać wprzód ich *Advis*, nim będzie dana na niego odpowiedź.

Mówią, że Ludwik Xiąże *Brunświcki*, dopóty będzie w *Aachen* zostawał, aż poki rzecz niezostanie zakończona, względem uczynionego nań spisku dla zabrania iegoż papierów.

Słychać, że *Stany Generalne*, Ministrowi swemu w *Stambule* posłały rozkaz, nalegać u *Porty Otomańskiey* o otrzymanie wolney żeglugi na *Morzu Czarnym*.

Z wielką tu ciekawością wszyscy czekaią, iaka będzie dana odpowiedź na skrypt Ministra Dworu *Berlińskiego*; ktora iednak nieprędzey, aż po dniu 5. Stycznia dana być może, gdyż na ten czas Stany *Holenderskie* będą Zgromadzone. Niektórzy mówią, iż pomienione Stany *Holenderskie*, żadney niedadzą odpowiedzi, z przyczyny, iż ten skrypt nie do nich był adresowany.

Pogłoska, iakoby Xiąże *Stadthuder* do swych *Niemieckich* kraiow ma wyieżdżać, potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Z Włoch d. 17. Grud: Pozostałe długi po zmarłym Kardynale *de Conti*, wynoszą na 1?0,000. *Szkudow*. Na zaspokoienie Kredytorów, ma być przedany wielki Pałac iego Familii, y ieszcze kilka innych *Maisons de plaisance*.

Z Wiednia d. 24. Grud: Mówią, że Xiąże Jmć *Albert de Saxe-Teschen* ma być nominowany Gubernatorem *Węgierskim* y *Palatinus Regni*. Wysłany iest do *Budy* rozkaz, ażeby tameczny Monarszy Pałac, należycie był wymeblowany.

Proces aresztowanego Gubernii Sekretarza *Schwab*, z wielkim rygorem kontynuie się, y akta na nowo maią być znowu examinowane. Mówią, iż odkryie się także wielu innych, którzy do tey sprawy będą pociągnieni.

Z Austryi d. 24. Grud: Potwierdza się nowina, iż nowa Ordynacya Praw w *Austryackim Niderlandzie*, także będzie wprowadzona; y ta rzecz ma być iedna z tych przyczyn, dla których Xiąże Jmć *de Saxe-Teschen* iedzie do *Wiednia*.

Gdy Cesarz Jmć po trzeci raz był w Nadworney Kan

cellaryi *Węgierſko-Siedmigrodzkiey*; wychodząc, te ſłowa powiedział: *Moi Panowie, więcey coraz znayduię ukontentowania z waſzych poſtępkow, y będę ſię ſtarał częściey was odwiedzać.* Gdy zaś z teyże Kancellaryi odchodząc uyrzał ſtarego Odźwiernego, ſpytał go: *Co tu ſłychać? rychłoż będzie nowy Kanclerz?* Odźwierny odpowiedział: *Iużci Kanclerza nie trzeba będzie, ieśli Waſza Ceſarſka Mość tak czeſto będzieſz ſam bywał w Kancellaryi.*

Doniesienie z WARSZAWY dnia 18. Stycznia R. 1786.

W tuteyſzey Drukarni Nadworney JKMci wyſzedł z druku: *Magazyn Anekdotow, czyli zbior rozmaitych powieści, awantur, przypadkow, ucinkow, żartobliwych, dowcipnych, moralnych, ſatyrycznych, tragicznych, komicznych &c. ku rozrywce umyſłu y zabawie w poſiedzeniach.* przez S. S. Tomik I. Cena Złł: 12. W teyże Drukarni znayduią ſię wſzyſtkie trzy Części *Pro Memoria Pamiętnikowi Hiſtorycznemu y Politycznemu.* ktore razem koſztuią Złł: 6. Gr: 15.

Biblioteka po ś. p. JPanu Konſyliarzu *Morelli*, złożona u JJ. XX. *Teatynow*, w tych czasach przedawać ſię będzie od ręki, podług ceny ułożoney. Ktoby ſobie życzył nabyć kſiążek z teyże Biblioteki, zawieraiącey dzieła rozmaitego rodzaiu, tak co do pięknych nauk, Hiſtoryi, Poezyi, Medycyny, Anatomii, Botaniki &c. udać ſię ma do JX. *Marciano* w rzeczonym Collegium mieſzkaiącego, gdzie będzie komunikowany katalog.

Francuz p*wny w tey Stolicy ma g*ikę, ktora ieſt ſekretem approbowanym od JP. *Watſona* Profes: Chimii w Akademii *Oxfordſkiey;* tąż gałką można wyoſtrzyć brzytwy y ſzczyzoryki, nie potrzebuiąc żadney oſełki, Cena iey ieſt 2. Złł: ſztuka, a 10. za Czerw: Złł: Proſzek wyb*rny ŋna zęby, ktory ie od pierwſzego używania czyni białemi, utrzymuie dziąſła rumiane, y zoſtawuie ſmak przyiemny y łagodny w uſtach; pudełko tegoż proſzku koſztuie Złł: 3. Spirytus mydłowy ſkuteczny na rany od zarznięcia ſię ſkaleczenia y ſtłuczenia; poł butelki po 5. Złł: Woda *Panieńſka Paryzka* na ſkorę, utrzymuie bowiem czerſtwość płci, y gładzi wſzyſtkie plamy gorzelizny. Z pomyślnością iey także zażywaią na oczy zapalone od robot nocnych, fatyg y kurzawy. Czyści doſkonale gębę y ſprawuie czyſty oddech. Ta woda z *Paryża* ſprowadzona, butelka kwartowa przedaie ſię po Złł: 4. Mydło wonne, Cena kuli tego mydła ieſt po Złł: 4. Proſzek zwany *a la Marechal* na zawſze konſerwuiący ſię Funt Złł: 9. Pomada do rąk; ſłoik Złł: 6. Spoſob używania, u tegoż *Francuza* można znaleść w ſklepie Pana *Verdon* na *Nowym Mieście* w Rynku na rogu Nro. 306. y na tymże *Nowym Mieście* pod Nrm 332. przy Ulicy *Franciſzkańſkiey.*

Z WARSZAWY Dnia 18. Stycznia. Roku. 1786.

Dnia 9. tego Mieſiąca, odprawił ſię wſpaniały Wiazd na Staroſtwo *Warſzawſkie* J. Pana Walentego *Sobolewſkiego*, w liczney aſsyſtencyi, z Pałacu J. Pana *Małachowſkiego* Woiewody *Mazowieckiego*, do Zamku, na zafundowanie Juryzdykcyi; gdzie w przytomności J. X. *Koſsakowſkiego*, Biſkupa *Jnflantſkiego*, oraz J. Pana *Szydłowſkiego* Woiewody *Płockiego*, *Suminſkiego Brzeſkiego Kujawſkiego*, *Alexandrowicza Podlaſkiego*, *Szydłowſkiego Zarnowſkiego*, *Oborſkiego Ciechanowſkiego* Kaſztelanow, *Zabiełły* Łowczego *Litt: Kraiewſkiego* Jnſtygatora Koronnego, *Radzickiego Zakroczymſkiego*, *Grzybowſkiego*. *Liwſkiego* Podkomorzych; *Bielinſkiego Czerſkiego*, *Platera Jnflantſkiego* Staroſtow; *Komarzewſkiego* Generała Leytnanta Woyſk Koron: przy boku J. K. Mci, tudzież Urzędnikow Ziemi *Warszawſkiey* y z rożnych Ziem przybyłych, wielu oraz dyſtyngwowanych oſob, iako też familii; po mianey naypierwſzey, przez J. Pana *Małachowſkiego* Woiewodę *Mazowieckiego* Mowie, obowiązki, powagę Staroſty znakomite JJ: PP. Macieia Kaſzetelana, Walentego Podkomorzego. Ziemi *Warſzawſkiey Sobolewſkich*, dziſieyſzego Staroſty *Warſzawſkiego* Oyca y Stryia, tudzież Jmienia całego czynione dla Oyczyzny publiczne uſługi, ukontentowanie powſzechne, z wyboru oſoby y łaſkawego przez Nayiaśniey: Pana konſerowania, iako też powinſzowanie wyrażaiącey; J. Pan Staroſta wykonał przed tymże J. Panem Woiewodą *Mazowieckim* Przyſięgę, a wykonawſzy y podziękowawſzy J. Panu Woiewodzie y wſzyſtkim przytomnym za uczynioną attencyą, przyſtąpił do wybrania oſob na urzędy Podſtaroſty y Sędziego Grodzkich *Warſzawſkich*; potwierdziwſzy zaś dawniey te urzędy ſprawuiących; iako to J. Pana Felixa *Gorſkiego* Chorążego Ziemi, na Podſtaroſtwo, a J. Pana Stefana *Zambrzyckiego* Czeſnika Ziemi Liw: na Sędziego, wyſłuchał Przyſięgi; zafundowawſzy nakoniec Juryzdykcyą, y odebrawſzy powinſzowanie od Paleſtry, udał ſię do Nayiaśniey: Pana na podziękowanie za dobrotliwe względy y potym wſzyſtkich na wſpaniały do ſiebie zaproſił obiad, na ktorym, Nayia: Pana ſpełniane było zdrowie. Nazaiutrz rownie dla licznego Państwa y Familii J. Pana Staroſty oraz Urzędnikow y licznych Obywatelow, J. Pan *Małachowſki* Woie: *Mazowiecki* koſztowną dawał ucztę.